

Sedan, i kraft af 49 § Regeringsformen och 2 § Riksdags-ordningen, Riksdagen sammankommit till lagtima möte här i hufvudstaden Tisdagen den 15 Januari 1867, samt Kamrarnes ledamöter samma dag till H. Exc. Herr Justitie-Statsministern aflemnat sina fullmagter, för att undergå den i 32 § Riksdags-ordningen föreskrifna granskning; så och efter det denna granskning försiggått och fullmagterna blifvit Thorsdagen den 17 i nämnda månad till ledamöterna återlemnade, sammanträdde Riksdagens Första Kammare i den uti Riksdagens hus för Kammaren anordnade samlingsal

Fredagen den 18 Januari 1867,

kl. $\frac{1}{2}$ 11 f. m.

General-löjtnanten m. m. Friherre Jacob Wilhelm Sprengtporten framträdde till talmansbordet och yttrade:

Mina Herrar! I enlighet med 33 § Riksdags-ordningen har det fallit på min lott att, intilldess Hans Maj:t Konungen behagat utnämna Kammarens Talmän, föra ordet inom denna högt ärade församling; och är det under den lifligaste förhoppning, att Kammarens så viktiga, förestående förhandlingar skola lända till vårt älskade fosterlands lycka och väl och till Kammarens egen tillfredsställelse, som jag nu går att öppna detta Första Kammarens första sammanträde.

I kärlek och förtroende till sitt folk har vår Konung lagt grunden till vår nya samhällsordning. Oss tillkommer det, mina Herrar! att fullkomna den stora handlingen, genom att i alla våra beslut ingjuta den fosterländska anda, som allena kan befordra dess frukter till mognad. Sammanträdet är öppnadt.

Sedan Herr Friherren och ordföranden härefter intagit Talmannens plats, tillkännagaf Herr Friherren, att han anmodat Läroverksadjunkten Herman Schürer von Waldheim, hvilken vid sistlidna riksdag varit anställd som notarie hos Högvärdiga Preste-Ståndet, att föra Kammarens protokoll, till dess sekreterare blifvit utsedd, samt att kansli-biträden och vaktbetjening till erforderligt antal för dagen anställts; hvarefter Herr Friherren hemställde, huruvida Kammaren godkände dessa åtgärder.

Ropades ja.

Friherre af Ugglas anförde skriftligen:

Riksdags-ordningen innehåller icke någon bestämd föreskrift derom att Kamravnens förhandlingar böra vara offentliga, utan läser frågan såväl derom, som om de i sammanhang dermed nödiga stadganden vara att hänföra till de reglementariska föreskrifter, som det, enligt 78 §, tillkommer hvarje Kammare enskildt att fastställa.

Dylika föreskrifter rörande en sådan offentlighet komma sannolikt också att intagas uti den arbetsordning, som Kammaren väl måste vara betänkt att för sig antaga, men då, enligt min uppfattning, angeläget är att Kammarens förhandlingar genast ifrån början blifva offentliga, och att till följd deraf några reglementariska föreskrifter i afseende derpå nu blifva af Kammaren fastställda att gälla tills vidare och intill dess annorlunda kan varda stadgadt, får jag vördsamt föreslå,

att Kammarens förhandlingar skola vara offentliga;

att Talmannen må ega meddela nödiga föreskrifter i afseende å ordningen för åhörarens tillträde till läktaren;

att om någon ledamot yrkar, att Kammarens öfverläggning i något ärende skall inom lyckta dörrar hållas och fyra andra ledamöter sig uti samma yrkande förena, då skall läktaren, efter tillsägelse af Talmannen, genast utrymmas;

att den åhörare, hvilken icke iaktager tystnad och stillhet samt icke ställer sig till efterrättelse de föreskrifter för ordningens vidmagthållande, hvilka af Talmannen utfärdas och hvilka böra å lämpligt ställe finnas anslagna, genast utvisas;

att om ordning af mera betydighet uppkommer, Talmannen må ega att förordna om samtliga åhörarens aflägsnande; och

att, om förbrytelse begås emot den i detta ämne särskildt stiftade lag, skall den af Talmannen hos Riksdagens Justitie-ombudsman till laglig befran anmälas.

Denna framställning blef, uppå gjord proposition, af Kammaren bifallen.

Upplästes följande handlingar:

Utdrag af protokollet, hållet inför Hans Excellens Herr Justitie-Statsministern vid lagtima riksdagen i Stockholm den 16 Januari 1867.

S. D. För granskning af de riksdagsmannafullmagter, hvilka nästlidna dag blifvit af Första Kammarens ledamöter till Hans Excellens Herr Justitie-Statsministern aflemnade, hade Hans Excellens bestämt denna dag samt, till följd af stadgandet i 32 § Riksdags-ordningen, anmodat tre bland Fullmäktige i Rikets Bank och tre bland Fullmäktige i Riksgälds-kontoret att vid denna granskning närvara; och infunno sig nu, å dertill anvisadt rum inom Kongl. Slottet, af Fullmäktige i Banken: Herrar Professoren m. m. N. H. Selander, Grosshandlaren L. J. Hierta och Anders Wilhelm Uhr från Örebro län, samt af Fullmäktige i Riksgälds-kontoret: Herrar f. d. Statsrådet m. m. Grefve Henning Hamilton, Majoren M. C. Wolffelt och Bruksegaren A. A. Berger.

Då granskningen af fullmagterna företogs, befanns väl att i åtskilliga bland dem förekommo några mindre afvikelser från det i 10

§ af Riksdags-ordningen föreskrifna formulär; men, då dessa afvikelser icke i någon måtto förändrade meningen eller ordaförståndet, ansågos de icke medföra hinder för fullmagternas godkännande.

F. d. Ryttmästaren m. m. Friherre C. J. G. A. J. von Schwerin, som låtit ingifva fullmagt, enligt hvilken han blifvit af Malmöhus läns landsting vald till ledamot af Första Kammaren, hade dervid bilagt läkarebetyg af innehåll, att Friherren i anseende till sjukdom ej kunde lemna sin bostad förr än i slutet af innevarande månad.

I protokollet skulle dessutom antecknas, att Löjtnanten J. A. Gyllensvan från Göteborgs län uti ingifven skrift, under uppgift det han blifvit utsedd till ledamot i Första Kammaren, dock utan företeende af fullmagt, anmält att han genom sjuklighet vore förhindrad att nu inställa sig vid riksdagen, och var vid berörda skrift fogad läkareattest, deruti intygats att Löjtnanten Gyllensvans helsotillstånd icke tillåte honom att för närvarande företaga någon resa.

Öfver hvad sålunda förekommit skulle utdrag af detta protokoll Första Kammaren meddelas, hvarjemte förteckning å de Kammarens ledamöter, för hvilka fullmagter blifvit aflemnade, skulle till Kammaren öfverlemnas samt fullmagterna till bemälda ledamöter återställas.

In fidem

F. F. Huss.

Förteckning å ledamöterna af Riksdagens Första Kammare år 1867.

Stockholms stad.

1. Öfver-ståthållaren m. m. Friherre D. G. Bildt.
2. H. Exc. Justitie-Statsministern m. m. Friherre L. De Geer.
3. Grosshandlanden m. m. F. Schartau.
4. Bankdirektören m. m. A. O. Wallenberg.

Stockholms län.

5. f. d. Öfversten m. m. Grefve C. L. T. af Ugglas.
6. Godsegaren m. m. A. Odelberg.
7. f. d. Statsrådet m. m. L. T. Almqvist.
8. Godsegaren Friherre A. Cederström.

Uppsala län.

9. Statsrådet m. m. Grefve B. J. E. von Platen.
10. Löjtnanten C. E. Casparsson.
11. Statsrådet m. m. P. J. von Ehrenheim.

Södermanlands län.

12. Landshöfdingen m. m. Grefve G. Lagerbjelke.
13. f. d. Öfver-ståthållaren m. m. Friherre J. W. Sprengtporten.
14. f. d. Statsrådet m. m. Grefve H. L. H. Hamilton.
15. Öfverste-löjtnanten m. m. Friherre H. M. A. Palmstjerna.

Östergötlands län.

16. Landshöfdingen m. m. Friherre C. G. af Ugglas.

17. General-majoren m. m. E. M. af Klint.
18. Kabinetts-kammarherren m. m. Friherre F. A. Funck.
19. Bruksegaren m. m. C. E. Ekman.
20. Bruksegaren C. F. Bergstedt.
21. Kammarherren m. m. Grefve C. E. Piper.
22. Godsegaren Axel Dickson.
23. Kammarjunkaren Grefve J. O. Mörner.

Jönköpings län.

24. f. d. Statsrådet m. m. A. Faxe.
25. f. d. Kapitenen m. m. Friherre C. S. von Otter.
26. Godsegaren Friherre A. Hermelin.
27. Majoren m. m. J. Stålhammar.
28. Hofrätts-assessoren H. G. von Gegerfelt.
29. Häradshöfdingen J. F. Ekenman.

Kronobergs län.

30. Kammarherren Friherre A. Koskull.
31. Häradshöfdingen m. m. A. P. Westman.
32. Landshöfdingen m. m. G. L. Munthe.
33. Landssekreteraren m. m. C. A. Holmberg.
34. f. d. Statsrådet m. m. Grefve C. G. D. Mörner.

Calmar län, norra delen.

35. Godsegaren Friherre J. Nordenfalk.
36. Kammarherren Friherre C. A. Raab.
37. f. d. Öfverste-löjtnanten m. m. Friherre V. Fleetwood.

Calmar län, södra delen.

38. Kammarherren m. m. Friherre A. C. Raab.
39. Häradshöfdingen J. F. Caspersson.
40. f. d. Statsrådet m. m. J. M. Björnstjerna.
41. Professoren m. m. J. Arrhenius.

Gotlands län.

42. General-majoren m. m. H. G. W. Gyllenram.

Blekinge län.

43. Landshöfdingen m. m. E. W. Nordentfelt.
44. Godsegaren m. m. Grefve H. Wachtmeister.
45. f. d. Justitie-kansleren m. m. N. S. von Koch.
46. Grosshandlanden E. F. Meijer.

Christianstads län.

47. Landshöfdingen m. m. Grefve A. K. Wachtmeister.
48. Öfverste-löjtnanten m. m. B. B. G. von Geijer.
49. Presidenten m. m. T. Munck af Rosenschöld.
50. f. d. Kapitenen m. m. Friherre F. W. Stael von Holstein.
51. Godsegaren m. m. B. Meijer.

- 52. Ryttmästaren Grefve A. F. Wachtmeister.
- 53. Ryttmästaren Friherre E. Gyllenstjerna.

Malmöhus län.

- 54. Kammarherren m. m. C. A. Trolle.
- 55. Kabinetts-kammarherren m. m. Friherre C. A. Beck-Friis.
- 56. Ryttmästaren B. M. F. C. W. Hallenborg.
- 57. f. d. Ryttmästaren m. m. Friherre J. E. Stjernblad.
- 58. Förste Hofstallmästaren m. m. R. V. Tornerhjelm.
- 59. f. d. Ryttmästaren m. m. Friherre C. J. G. A. J. von Schwerin.
- 60. Öfverste-löjtnanten m. m. Friherre G. O. Peyron.
- 61. General-direktören m. m. N. J. Berlin.
- 62. Hofstallmästaren m. m. Grefve C. G. F. Piper.
- 63. Borgmästaren L. Billström.

Hallands län.

- 64. f. d. Ryttmästaren m. m. P. von Möller.
- 65. Godsegaren C. Hammar.
- 66. f. d. Kapitenen m. m. F. Brummer.
- 67. Provincialläkaren Doktor G. Ehrengrenat.

Göteborgs och Bohus län.

- 68. Landshöfdingen m. m. Grefve C. A. Ehrensvärd.
- 69. f. d. Statsrådet m. m. O. I. Fähræus.
- 70. Medicine Doktorn m. m. C. Dickson.
- 71.
- 72. Biskopen m. m. Doktor G. D. Björck.
- 73. Grosshandlanden W. Thorburn.

Göteborgs stad.

- 74. Grosshandlanden m. m. C. F. Wærn.

Elfsborgs län.

- 75. Öfversten m. m. E. G. Lilliehöök.
- 76. Kyrkoherden J. O. Geijer.
- 77. Godsegaren m. m. Friherre N. A. Silfverschiöld.
- 78. Bruksegaren F. Brusewitz.
- 79. Landshöfdingen m. m. Grefve E. Sparre.
- 80. Grosshandlanden m. m. J. J. Ekman.
- 81. Häradshöfdingen C. Hasselrot.
- 82. Bruksegaren C. Sahlin.
- 83. Öfversten m. m. Grefve C. S. A. Lagerberg.

Skaraborgs län.

- 84. f. d. Öfverste-löjtnanten m. m. J. C. Kuylenstjerna.
- 85. Kammarherren m. m. Grefve H. B. A. Hamilton.
- 86. f. d. Löjtnanten C. J. Storckenfelt.
- 87. f. d. Statsrådet m. m. C. J. Malmsten.
- 88. f. d. Löjtnanten N. E. H. von Hofsten.

89. Kammarherren Friherre F. von Essen.
90. Bruksegaren H. H. U. Croneborg.

Wermlands län.

91. Kammarherren O. Nordenfelt.
92. Bruksegaren m. m. G. Ekman.
93. Bruksegaren J. Herlenius.
94. Statsrådet m. m. H. G. Lagerstråle.
95. Kammarherren W. Croneborg.
96. Bruksegaren m. m. C. G. Uggla.
97. Bruksegaren C. Hammarhjelm.
98. Bruksegaren R. Adlersparre.

Örebro län.

99. f. d. General-postdirektören m. m. Friherre H. A. Hamilton.
100. Bruksegaren m. m. S. E. von Hofsten.
101. General-direktören m. m. C. O. Troilius.
102. Bruksegaren m. m. S. Heijkensköld.
103. Bruksegaren K. Cassel.

Westmanlands län.

104. f. d. Ryttmästaren m. m. Friherre W. F. Tersmeden.
105. Landshöfdingen m. m. Grefve F. J. Cronstedt.
106. Häradshöfdingen m. m. K. Björkenstam.

Kopparbergs län.

107. Justitie-ombudsmannen m. m. N. A. Fröman.
108. f. d. Öfverste-löjtnanten m. m. W. A. Nisser.
109. f. d. Kapitenen m. m. P. O. Reutersvärd.
110. H. Exc. f. d. Justitie-Statsministern m. m. Grefve G. A. Sparre.
111. Landssekreteraren m. m. P. P. J. de Laval.

Gefleborgs län.

112. Bruksegaren C. Petre.
113. Kontraktsprosten m. m. Doktor L. Landgren.
114. Bruksegaren m. m. C. A. Rettig.
115. f. d. Rektorn m. m. J. Selggren.

Wester-Norrlands län.

116. Biskopen m. m. Doktor A. F. Beckman.
117. H. Exc. Statsministern för Utrikes Ärendena m. m. Grefve C. R. L. Manderström.
118. General-direktören m. m. A. E. Ros.
119. Professoren m. m. N. H. Selander.

Jemtlands län.

120. Statsrådet m. m. C. G. Lagercrantz.
121. General-tulldirektören m. m. N. A. G:son Bennich.

Westerbottens län.

122. Landshöfdingen m. m. E. V. Almqvist.
 123. Professoren m. m. H. L. Rydin.

Norrbottens län.

124. Landshöfdingen m. m. S. P. Bergman.
 125. Riksarkivarien m. m. J. J. Nordström.

Härefter blefvo denna berättelse och den dervid fogade förteckningen på Kammarens medlemmar lagda till handlingarne.

Att deltaga i den deputation, som enligt 33 § Riksdags-ordningen borde till Hans Maj:t Konungen afgå, för att begära utnämmandet af Kammarrens Talman och vice Talman, utsågos på Herr ordförandens förslag följande ledamöter:

- Herr Friherre Bildt, såsom ordförande för deputationen,
 » Axel Odelberg,
 » Friherre G. af Ugglas,
 » » Carl Adam Raab,
 » C. A. Trolle,
 » Peter von Möller,
 » Selim Heijkensköld,
 » Friherre W. Tersmeden,
 » Patrik Reutersvärd,
 » Casimir Petre,
 » Gustaf Ekman och
 » G. D. Björck.

Herr Friherren och ordföranden tillkännagaf, dels att, enligt skrifvelse från Hans Maj:t Konungens tjenstförrättande Öfverste-kammarherre, två Öfverste-kammarjunkare skulle till Kammarrens samlingsrum ankomma klockan ett innevarande dag, för att å Konungens höga vägnar kalla Kammarrens ledamöter att i morgon, efter bevistad gudstjenst i Storkyrkan, infinna sig å Rikssalen, dels ock att till utdelning bland Kammarrens medlemmar blifvit öfverlemnade såväl trettio biljetter för inträde i Storkyrkan under ofvanberörda gudstjenst som äfven ett lika antal inträdeskort till Rikssalen; och anmodade Herr Friherren och ordföranden de af Kammarrens ledamöter, som önskade erhålla nämnda biljetter, att anmäla sig hos tjenstgörande kanslisten.

Sedan deputationen härefter afgått till Kongl. Slottet och efter en stunds förlopp återkommit, tillkännagaf Friherre Bildt, att Hans Maj:t Konungen behagat till Talman i Första Kammarren vid innevarande riksdag utnämna Landshöfdingen i Södermanlands län, Ridd. och Komm. af Kongl. Maj:ts Orden Herr Grefve Gustaf Lagerbjelke, och till vice Talman Justitierådet, f. d. Statsrådet, Komm. m. St. K. af K. N. O. Ludvig

Theodor Almqvist, hvilka, i deputationens närvaro, inför Konungen af-
lagt den i 33 § Riksdags-ordningen föreskrifna eden.

Herr Grefven och Talmannen framträdde och helsade Kammaren med följande tal:

»Mina Herrar! Kallad genom Hans Maj:t Konungens nådiga förtroende, att under denna riksdag vara Talman i Första Kammaren, är det min främsta, min lifligaste önskan, att äfven edert förtroende, mina Herrar, måtte komma mig till del. Att söka deraf göra mig förtjent genom ärligt nit och upprigtigt bemödande, genom sann kärlek till Konung och fädernesland, skall blifva min oafslätliga sträfvan. Ingen kan dock tydligare än jag inse, att en svigtande förmåga mången gång skall sätta mig i behof af Kammarens öfverseende; och desto upprigtigare är derföre min vörtnadsfulla anhållan, att Herrarne, vid mitt framtida bedömande, ville i främsta rummet afse redliga afsigter och god vilja.

»Rikets Ständer äro Svenska folkets representanter», sade den gamla Riksdags-ordningen; »Svenska folket representeras af Riksdagen», säger den nya. Under skilnaden emellan dessa få ord ligger ett nytt statsskick; nytt till den yttre formen, nytt till den inre sammansättningen, men urgammalt till sin djupaste grund — Svenska folket. Denna grund äldras icke. Genom frihetens utöfning under lagens välde stärkes folkets kraft, lifvas dess mod och förmågan mognar till handling. Svenska folket, i alla tider fritt och sin egen herre, har nu med samfärd rätt öfvertagit sin andel i lagstiftningen. Af samma andel är halffparten uppdragen åt denna Kammare att utöfvas. Huru detta uppdrag kommer att handhafvas, tillhör historien att skildra, icke mig att söka förutsäga. Den önskan och förhoppning må det dock vara mig tillåtet att uttala: måtte enighet i beslut och kraft i handling här blifva bofasta; måtte de åtgärder, hvilka här bestämmas, alltid lända till folkets väl; måtte de lagar, här stiftas, städse befordra Konungs och fäderneslands sanna ära och lycka!

Lifvad af sådana känslor, anhåller jag vörtnadsfullt, att i Herrarnes vänskap och förtroende få vara innesluten».

Sedan Herr Grefven och Talmannen härefter intagit sin plats, tillkännagaf Herr Grefven och Talmannen, att till erhållande af sekreterare-befattningen hos Kammaren endast en sökande sig annält, samt lät uppläsa ansökningen, som lydte sålunda:

Till Riksdagens Första Kammare!

Härmed får jag vördsamt anmäla mig såsom sökande till sekreterare-befattningen hos Kammaren under innevarande riksdag.

Stockholm den 18 Januari 1867.

Otto Brakel,
Riddarhus-sekreterare.

Sedan Kammaren derefter, på Herr Grefvens och Talmannens hemställan, förklarar sig nu vilja anställa val af sekreterare, företogs detta val med slutna sedlar, och befanns efter valförrättningens slut Riddarhus-sekreteraren, R. N. O. m. m., Carl Otto Brakel hafva blifvit utsedd till sekreterare med alla afgifna, eller 96, röster.

Härefter fick Riddarhus-sekreteraren Brakel företräda, underrättades om Kammarens val och öfvertog protokollsföringen.

In fidem

H. Schürer von Waldheim.

Friherre Raab, Adam Christian, anförde skriftligen:

Då enligt 37 § Riksdags-ordningen tiden, inom hvilken alla de i grundlagen bestämda ordinarie Utskotten skola vara tillsatta, tilländalöper redan Lördagen i nästa vecka, den 26 dennes, och då nyss återopade § förutsätter att utskottsvalen skola ske omedelbart, såvida ej Kammaren skulle besluta deras tillsättande genom elektoror, får jag härmed vördsam samt föreslå, att Kammaren behagade utsätta Thorsdagen den 24 dennes att genom omedelbara val utse sina ledamöter i Utskottet.

Herr Schartau: Utan att egentligen vilja motsätta mig det förslag, som Friherre Raab nu framställt, får jag dock hemställa, om det icke vore lämpligare, att utskottsvalen företogs något tidigare. Beslutar nemligen Kammaren, att dessa val skola blifva direkta, torde det vara skäl, att de ej allt för mycket påskyndas, utan bör man kunna hafva att påräkna åtminstone trenne dagar till deras förrättande, och får jag därför föreslå, att dessa val måtte taga sin början redan Tisdagen i nästa vecka.

Friherre Raab: Jag har föreslagit, att utskottsvalen skola förrättas på Thorsdagen i nästa vecka, just därför att då ännu trenne dagar återstå af den i grundlagen för Utskottens tillsättande bestämda tiden och att således, om valen ej skulle medhinnas på en dag, tillräcklig tid återstår för val af suppleanter och dylikt. Jag vidblifver därför mitt yrkande, att nämnda val ej måtte taga sin början förr än på Thorsdagen, och detta så mycket heldre, som eljest dessa viktiga val möjligen ej blefve tillräckligt förberedda.

Herr Wallenberg: Jag hemställer om det icke vore lämpligast, att det öfverlemnades åt de begge Kamrarnes Talmän att gemensamt utsätta dag för utskottsvalen, hvilken om möjligt borde blifva densamma för begge Kamrarne.

Herr Schartau: Jemte det jag i allo biträder Herr Wallenbergs förslag, att bestämmande af dag för utskottsvalen måtte öfverlemnas åt

de begge Kamrarnes Talmän, tillåter jag mig endast upprepa min förut uttalade önskan, att denna dag måtte blifva Tisdagen i nästa vecka.

Herr Faxe: För min del hemställer jag, om ej Onsdagen vore den lämpligaste dagen, och anser jag för öfrigt, att beslut härom bör fattas nu genast.

Grefve af Ugglas: Huru angeläget det än må vara, att Utskotten snart träda i verksamhet, torde det dock vara af ännu större vikt, att denna deras verksamhet blifver god, och då ett af villkoren härför är, att Kammarens ledamöter före valen lära känna hvarandra. böra dessa val åtminstone icke före Thorsdagen taga sin början. För öfrigt biträder jag i allo Herr Wallenbergs förslag.

Grefve Hamilton. Henning: I afseende å tiden för utskottsvalen, så fogar jag mig med nöje efter det beslut, Kammararen kan komma att fatta, och biträder jag äfvenledes Herr Wallenbergs förslag. Beträffande åter frågan, huruvida dessa val böra företagas omedelbart eller genom elektoror, vill jag ej framställa något särskildt yrkande, utan underkastar mig äfven derutinnan Kammararens majoritet, men jag önskar dock att i denna viktiga fråga få uttrycka min enskilda mening, som är, att första gången en ny Kammarare sammanträder, hvars ledamöter ej egt tillfälle att lära känna hvarandra, utskottsvalen borde företagas genom elektoror, valda minst en från hvarje distrikt, så att icke någon förmåga blefve förbigången eller någon ledamot, af hvars insigter Kammararen kunde draga nytta, blefve oanvänd till följd deraf, att han för majoriteten är okänd.

Sedan öfverläggningen härefter förklarats slutad, yttrade Herr Grefven och Talmannen, att under densamma hade yrkats, dels att Kammararen Thorsdagen den 24 dennes skulle genom omedelbara val utse sina ledamöter i de ständiga Utskotten, dels att dessa val skulle företagas Onsdagen den 23 dennes, dels att Tisdagen den 22 dennes måtte bestämmas för de ifrågavarande valens förrättande, och dels slutligen, att det skulle öfverlemnas åt Herr Grefven och Talmannen att, efter samråd med Herr Talmannen i Andra Kammararen, på det att valen i båda Kamrarnes måtte samtidigt försiggå, utsätta dag för utskottsvalen i Första Kammararen.

Härefter framställde Herr Grefven och Talmannen särskilda propositioner på de tre förstberörda yrkandena, hvilka alla propositioner med många nej, blandade med ja, besvarades; hvarefter och sedan proposition blifvit gjord å det sistberörda yrkandet samt dertill svarats talrika ja, blandade med nej, Herr Grefven och Talmannen förklarade sig nu hafva funnit ja öfvervägande.

Herr Wærn: Sedan nu Kammararen beslutat att till Talmannen uppdraga bestämmandet af tiden för utskottsvalen, så vill jag uttala den önskan, att valen till ordinarie ledamöter och till suppleanter i Utskotten icke måtte företagas på samma dag, enär eljest valsedlar äfven till suppleanter måste på förhand utskrifvas, men, då valen lätt kunna utfalla annorlunda än man väntat, många valsedlar måste i hast omskrifvas, hvilket medför flera och stundom icke obetydliga olägenheter.

Herr Schartau: Jag får hemställa att dagen för utskottsvalens företagande blefve utsatt så tidigt, att de icke behöfva påskyndas utan att tvänne dagar bestämdes för val af ordinarie ledamöter och en för utseende af suppleanter i Utskotten.

Friherre Raab, Adam Christian: Såsom supplement till den motion, jag nyss tillät mig här framställa, får jag i afseende å antalet af suppleanterne i Utskotten, hvarom grundlagen icke innehåller något stadgande, vördsamt föreslå, att det måtte bestämmas till hälften mot de ordinarie ledamöternes antal; och anhåller jag, att Herr Talmannen behagade härom inhemta Kammarens tanke.

Medan jag har ordet, ber jag att få instämma i den åsigt, som är uttalad af Herr Wærn, nemligen att Talmännen vid bestämmande af tiden för utskottsvalens förrättande måtte göra afseende derå, att valen till ordinarie ledamöter och till suppleanter icke företagas vid samma tillfälle.

Efter härmed slutad öfverläggning förmälte Herr Grefven och Talmannen, att Friherre Raab hade föreslagit, det Kammaren skulle besluta, att jemte de ordinarie Utskotts-ledamöterna utse suppleanter till hälften af de förres antal, och hemställde, huruvida Kammaren härtill ville lemna bifall.

Ropades ja.

Vidare yttrade Herr Grefven och Talmannen, att, hvad beträffade tiden för alla dessa vals anställande, det blifvande anslaget väl komme att upptaga samtliga valen, men att deraf alldeles icke följde, att de alla övilkorligen måste verkställas inom slutet af den dag, som för valen blefve bestämd, utan komme valförrättningarne å samma dag att fortgå endast i den mån tiden ansåges kunna det medgifva; och skulle å anslaget iakttagas, att alla valen af de ordinarie ledamöterna uppfördes främst och derefter suppleantvalen, allt i den ordning, hvori Utskotten finnas uti 37 § Riksdags-ordningen uppräknade.

Friherre af Ugglas anförde skriftligen:

Då det icke torde anses vara nödigt att vid justeringen af de i Kammaren förda protokoller, de deruti förekommande tal och yttranden uppläsas, och sådant dessutom skulle komma att medtaga ganska mycken tid, får jag vördsamt föreslå, att, vid justeringen af Kammarens protokoller, de uti protokollet intagna tal samt enskilde ledamöters yttranden och anföranden icke uppläsas, så vida ej någon ledamot sådant påyrkar.

Härtill lemnade Kammaren, på gjord proposition, sitt bifall.

Friherre Sprengtporten anförde skriftligen:

Jag får äran föreslå, att Kammaren behagade besluta tillsättande af ett tillfälligt Utskott, — bestående af till exempel sju personer, —

för att utarbета och till Kammararen framlägga förslag till arbetsordningar, dels gemensamt med Andra Kammararen i de delar sådant anses nödigt, dels ock enskildt för Första Kammararen.

Till ledning och lättnad för det blifvande Utskottets arbeten har på förhand af sakkunnige män blifvit utarbetadt ett förslag i nämnda hänseende, hvilket, oansedt detsamma i många delar torde behöfva rättas och förändras, jag emellertid enligt anmodan får öfverlemna, för att till Utskottet åtfölja motionen.

Efter förmälan, att Friherre Sprengtporten hade föreslagit, det Kammararen skulle besluta att tillsätta ett tillfälligt Utskott, bestående af sju ledamöter, för att uppgöra förslag dels till reglementariska stadganden för Riksdagen och dels till arbetsordning för dess Första Kammarare, hemställde Herr Grefven och Talmannen, huruvida Kammararen bifölle detta förslag.

Ropades ja.

Då det, jemlikt 35 § Riksdags-ordningen, tillkomme Talmannen samt några af Kammararen utsedde ledamöter att tillsätta Kammararens kansli- och vaktbetjening, hemställde Herr Grefven och Talmannen, att val af ledamöter för sagda ändamål skulle anställas vid det första sammanträdet i nästkommande vecka; hvilket bifölls.

Vidare hemställde Herr Grefven och Talmannen, att antalet af dessa ledamöter skulle bestämmas till fyra; och lemnade Kammararen jemväl härtill sitt bifall.

Annaldes och inbeledsagades två Hans Maj:ts Konungens Öfverstekammarjunkare, hvilka på Hans Maj:ts nådiga befallning bjödo och kallade Herr Grefven och Talmannen samt Kammararens Herrar ledamöter att i morgon kl. 11 f. m. bevista gudstjensten i Storkyrkan och sedermera infinna sig å Rikssalen.

Sedan Herr Grefven och Talmannen svarat, att Kammararen komme att hörsamma den nådiga kallelsen, blefvo Herrar Öfverstekammarjunkare utbeledsagade; hvarefter Kammararen åtskiljdes kl. 1 e. m.

In fidem.
O. Brakel.